

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE: Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement: 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER: Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer: 3185.22

INHOUD:

H. BORGINON. — De Brusselsche Balie op het Strijdpad.

J. VAN OVERBEKE. — Antwoord op het « Verslag van de Taalcommissie van den Raad van de Orde van Advokaten bij het Hof van Beroep te Brussel ».

RECHTSPRAAK.

Hof van Beroep Luik. — 5e Kamer. — 1 April 1933. — Verkeer. — Onvoorziene hindernis. — Schadevergoeding. — Morele schade. — Ouders en zusters.
Hof van Beroep Brussel. — 9de Kamer. — 13 April 1933. — Wetgeving op het verkeer. — Prioriteit. — Feitelijke prioriteit. — Art. 2 K. B. van 1-6-1931.
Werkrechtssraad Sint-Niklaas. — Kamer voor bedienden. — 24 Maart 1933. — Dienstcontract.

— Art. 12 der wet van 7 Oogst 1922. — Openbare orde. — Ontduiking.
Vrederecht. — Antwerpen. — 1e Kanton. — 10 Mei 1933. — Auteursrecht. — Radiouitzending. — Wet van 22 Maart 1886. — Recht verschuldigd.
Werkrechtssraad van Beroep voor de Prov. Antwerpen en Limburg. — Kamer voor bedienden. — 3 April 1933. — Wet van 4 Oogst 1930 op de gezinsvergoedingen. — Bewijs van gezinslast. — Onderhoud door broeders of zusters. — Afwezigheid van bewijs. — Niet toepasselijk.
RECHTERLIJK LEVEN.
BALIELEVEN. — Vlaamse Conferentie der Balie van Antwerpen. — De aanklacht tegen Mter Jan Timmermans. — Dagorde der Conferentie.
UIT DE PERS. — Academie voor Internationaal Recht.

DE BRUSSELSCH E BALIE OP HET STRIJD PAD.

De bekendmaking, in het « Journal des Tribunaux », nummer van 21 Mei II., van het verslag der taalcommissie uit den Raad der Brusselsche Balie, over de voorgestelde regeling van het talengebruik voor de Brusselsche rechtbanken, kwam ter gelegener ure.

Zij valt samen met een algemeene heropflakking van het fransklonisme, en een verlevendiging van het verzet in hogere kringen tegen het Vlaamsche rechtsherstel.

Voor ons, naast de thans gebleken ondoelmatigheid van de jongste taalwetten in bestuurs- en onderwijszaken, die beide, vooral dan weer te Brussel, maar volstrekt niet alleen daar, zooveel als niet toegepast worden; naast eerste betuigingen van vernieuwden offensie van geest onzer tegenstanders, als de in Kamer en Senaat neergelegde wetsvoorstellen, strekkende tot uitbreiding der zegeningen van het Brusselsche regiem tot de gemeenten Sinte-Agatha Berchem, Evere, ja zelfs Halle en Vilvoorden, een leerzaam verschijnsel, een trefende waarschuwing.

Het was geen kwaad dat de Vlamingen uit hun eenigszins naief optimisme van de laatste jaren werden weggerukt, en teruggevoerd tot het onprettig maar weldadig besef, dat de toekomst, ver van verzekerd, telkens weer aan nieuwe bedreiging blootgesteld is, en de jaren van harden strijd nog niet tot het verleden behooren.

Wat het verslag zelf betreft, indien het voor de kennis van de mentaliteit der Brusselsche baliewereld kostbaar mag heeten, als bijdrage tot de studie en de kennis van een, voor het staatkundig en kultureel leven van dit land uiterst belangrijk vraagstuk, is het volkomen waardeloos.

Geen zweem van belangstelling voor de sociale en kulturele draagwijdte van het hier gestelde probleem. Nog minder eenig begrip van het nationaal belang dat voor de Vlaamsche volksgemeenschap vastzit aan het gebruik der volkstaal bij de rechtsbedeeling. De Brusselsche Balie bevroedt, na al deze jaren strijd, niet eens dat de oplossing van dit vraagstuk een doorslaanden invloed zal uitoefenen op de toekomstige verhouding tusschen de twee volkeren die in het Belgisch staatsverband leven.

Verder dan de sfeer van haar eigen dagelijksche praktijk, vermag de Commissie niet te kijken.

Men staat eenigszins onthutst voor een dergelijke uiting van achterlijke enggeestigheid, en kan een gevoel van beschaamdheid niet onderdrukken, een commissie van den Raad der Balie van zoo'n hopeloze oppervlakkigheid en bekrompen egocentrisme te zien blijken.

Heeft haar verslag, op het al te eng begrensde terrein waar zij haar onderzoek heeft ingesteld, dan ten minste grootere waarde?

Helaas neen.

Zoo maar glad weg wordt daarin beweerd dat het honderdjarig schier uitsluitend gebruik van het Fransch voor de Brusselsche rechtbanken,

1° gegrond is op een stelsel van volkomen vrijheid;

2° tot geen ernstige misbruiken aanleiding geeft of merkbaar nadeel oplevert.

Tot staving van deze dubbele bewering wordt dan aangevoerd dat het referendum onder de advocaten met « een verpletterende meerderheid » beslist ten voordeele van het behoud van het bestaande stelsel, en dat de balie hier de bijna eenparige meening van de rechtsonderhoorigen vertolkt!

1° Mr J. van Overbeke heeft vooral op afdoende wijze de aangevoerde vrijheidslegende afgetakeld in een flinke bijdrage, opgenomen in het « Journal des Tribunaux » zelf, van 28 Mei.

Wij zouden de door hem aangehaalde staaltjes van die « vrijheid » kunnen aanvullen met talloze andere voorbeelden.

Magistratuur, Balie, pleitbezorgers hebben om beurt, en vaak gelijktijdig, ervoor gezorgd de argeloze Vlamingen die de vrijheid van taalgebruik door art. 23 der grondwet uitroepen, voor zich opeischten, het verschil tusschen regel en praktijk dietsch te maken.

Wanneer in de zaak Schoep (1873), de advocaten van betichte voor het Hof van Beroep alhier in 't Nederlandsch pleitten, beval het Hof dat hunne pleitreden zin voor zin zouden vertaald worden! Herhaaldelijk is het gebeurd dat deze vertaling geschiedde, woord voor woord...

Wat denkt daarvan de Commissie, die zoo hoog opgeeft van de moeilijkheid van de pleiterskunst?

De Raad der Brusselsche Balie legde in 1890 Mr Maurits Josson een tuchtstraf op, omdat hij, in een zaak die het bureel voor kosteloze raadgeving hem als stagist had toevertrouwd, het gebruikelijk verslag in 't Nederlandsch en niet in het Fransch beweerde voor te lezen. De Hoven van Beroep en van Verbreking bekrachtigden deze straf: Liberté chérie!

In 1903, in een geding Josson tegen Niellon, wilde de advocaat van Josson in 't Nederlandsch pleiten en besluiten nemen. Zijn tegenstrevers trokken hem voor den tuchtraad, wegens zoogenaamde inbreuk op de regelen van de confraterniteit, en 't scheelde juist een stem of hem werd een straf opgelegd.

651

In 1919 had ondergeteekende al de moeite van de wereld, om in 't Nederlandsch den eed als advocaat te kunnen afleggen, en zonder de vastberaden tusschenkomst van wijlen eerste-advocaat-generaal De Hoon, had men hem waarachtig wandelen gezonden.

Bij den aanvang van het rechterlijk jaar 1923 weigerden de pleitbezorgers aan de rechtbank van eersten aanleg, ministerieele ambtenaren, genietend van een wettelijk monopolie, in 't Nederlandsch gestelde besluiten in te dienen, in een zaak Wullus tegen het satirisch weekblad Pallieter.

En zoo de eene moeilijkheid na de andere, buiten dan nog de vaak ongeziene doch niet minder doelmatige drukking, voortspruitende uit het beroep op de confraterniteele gevoelens, de gebrekkige taalkennis van rechters en griffiers, het heele samenstel van hinderpalen, die het vrij gebruik van het Nederlandsch volkomen verijdelen.

2° Afwezigheid, of onbeduidendheid der misbruiken.

Vader Cats zeide 't reeds:

Wat baten kaars en bril,
Als de uil niet zien en wil...

Vermits de Vlaamschondigste advocaat baat ondervindt bij de huidige praktijken, hoe zou dan de rechtsonderhoorige redenen tot klagen hebben!

Fanatisme, van onzentwege, te beweren dat het voor den Franschondigen Vlaming eenig belang oplevert of alle stukken hem betekend worden in een voor hem onbegrijpelijke taal; dat de ontwikkelde, meertalige Vlaming zijn waardigheidsgevoel gekrenkt acht, wanneer hij te Brussel in 't Fransch wordt gedaagd, en in 't Fransch wordt berecht.

Onwezenlijk, te loochenen dat het onverzettelijk mag heeten, of, bij verschijning in per-

652

soon voor vredegercht, werkrechtssraad of rechtbank van koophandel, besluiten worden genomen, en pleidooien uitgesproken, waarvan hij niets verstaat.

Zelfs aan het vertaald opnemen van Vlaamsche verklaringen van getuigen, nemen de heeren der Commissie geen aanstoot!

Wat zouden we gaan pogen tegen dergelijke krasse vooringenomenheid op te roeien! En dan, de unanimiteit der Balie?

Moedwillige verblindheid, gemakzucht en eigenbaat, meer niet. Waarom aan de brouwers, geneverstokers en herbergiers de zorg niet opdragen het alcohol-regiem in dit land te bepalen?

Wat betreft de bewering als zoude de Balie hier de meening van de rechtsonderhoorigen weergeven, weten alle practici maar al te wel waaraan zich te houden. Het publiek is gewoon niet in staat te weerstaan aan de eenparige sluwe drukking van de machtigste balie van het land.

De les van dit alles: krachtiger, met volmakter eensgezindheid dan ooit, moeten de Vlamingen den strijd aanbinden. Verre van toegeven, dient ons standpunt nog steiler en ontoegeeflijker te worden uitgedrukt. Het huidige verzet tegen het tot stand komen der wet, geeft ons een voorsmaakje van de sabotage die ons te wachten staat.

Voor de Vlaamsche juristen is het plicht, op dit uur, zich schrap te zetten tegen elke vertraging in de behandeling van de ingediende wetsvoorstellen, tegen elke vermindering van ons recht.

Op hen berust de taak, over geheel Vlaanderen een tegenoffensief in te luiden: Brussel zwicht maar, wanneer het vreest dat de Vlaamsche krachtgolf de dijken wegspoelt.

H. BORGINON.

Antwoord op het

''Verslag van de taalcommissie van den Raad van de Orde van Advokaten bij het Hof van Beroep te Brussel''

Naar aanleiding van het verslag der taalcommissie van den Raad der Orde van Advokaten te Brussel, publiceerde onze zeer gewaardeerde medewerker Mter Van Overbeke, voorzitter van het Vlaamsch Pleitgenootschap der Brusselsche Balie, het hieronderstaand antwoord in het « Journal des Tribunaux ».

Niettegenstaande dit stuk reeds werd opgenomen in de meeste Vlaamsche bladen, achten wij het vereischt het ook in ons blad te publiceren.

* * *

De door de commissie aangehaalde beweegredenen zijn, bondig, de volgende:

1. — De « sinds honderd jaar aangenomen gewoonte » — zegt het verslag — « gegrond op een stelsel van volkomen vrijheid » heeft voor de burgerlijke- en de handelsrechtbanken te Brussel het quasi-uitsluitend gebruik van de Fransche taal gehuldigd; « het werd niet passend geoordeeld de Vlaamsche taal te gebruiken. »

Het honderdjarig gebruik is inderdaad: een feit.

Berust het, echter op een stelsel van « volkomen vrijheid »? m. a. w. bestond er in de vervlogen eeuw, mogelijkheid, die taal of die andere taal voor het burgerlijk gerecht, largo sensu, te Brussel, te kiezen?

1830: de nationale onafhankelijkheid brengt een anti-Vlaamsche reactie te weeg: de taal van Wetgever, Gerecht, Hooger Onderwijs, Leger, Administratie is uitsluitend: Fransch.

Het « vrij » gebruik van de Vlaamsche taal wordt in art. 23 van de Grondwet « ingelegd »; in werkelijkheid zal men ze slechts aantreffen in de krotten van de steden, op het platteland, in den mond van den priester, die bijna alleen in aanraking komt met het millioental kleine menschen, en in de romantische boeken die Vlaamsche schrijvers voor het plebs schreven.

Bestond er te dien tijde, — tientallen jaren lang, — welkanige mogelijkheid de Vlaamsche taal voor de burgerlijke rechtbanken te gebruiken?

Neen.

Inderdaad: 1. Er heerschte « onrechtstreekse wettelijke dwang »:

Tot 1898 werden al de wetten uitsluitend in het Fransch gestemd.

1873 uitgangspunt: een wet van dat jaar en deze van 1889, 1891 en 1908 voeren de Vlaamsche rechtspleging in voor het Vlaamsche land, alleen echter in strafvervolg. Slechts door K. B. van 10 November 1926 en door K. B. van 17 October 1929 kan beschikt worden over een officieele Vlaamsche vertaling van het Strafwetboek en van het Wetboek van Strafvordering, vertaling echter die geen wet-tig-verklarende kracht bezit.

Tot heden is er nog geen officieele Vlaamsche vertaling van het Burgerlijk Wetboek, in zijn geheel; — noch van het Wetboek voor Burgerlijke Rechtspleging, noch van het Handelswetboek voorhanden.

2. Er heerschte « gerechtelijke dwang » : Door zijn arrest van 12 Mei 1873 in de zaak Schoep geveld, verbood het Hof van Verbreking van België aan Mters Picard, de Laet, de Pooter, zich voor het hoogste gerechtshof in het Vlaamsch uit te drukken.

De heer advocaat-generaal Mesdach de ter Kiele, in zijn advies, na ingeroepen te hebben : « l'urbanité », « la civilité la plus banale », « le divertissement » verklaarde dat het niet was « séant d'adopter avec affectation un idiome inintelligible ».

Meer bezadigd sprak het Hof uit : « qu'aucune disposition de l'organisation judiciaire n'exige que les membres de la Cour de Cassation comprennent les trois langues qui sont usitées en Belgique. » « Que d'autre part l'avocat est légalement tenu de connaître le français (Loi 27-3-1861).

Verzet werd uit alle hoeken van het Vlaamsche land aangeteekend o.a. door 75 advocaten van de Balie van Gent w. o. Mters Rolin, oud-minister, G. Rollin-Jacquemyns, Th. Léger, Baertsoen, M. Schollaert, Ch. Boddaert, Albéric Rolin, G. Verspeyen, J. Van Cleemputte, Baron M. van der Bruggen.

3. Er heerschte « maatschappelijke dwang » : De Vlaamsche taal werd verwaarloosd in, of verwijderd uit het middelbaar en het hooger onderwijs, in aristocratie en burgerij waaruit Magistratuur en Balie kwamen. De kennis van de Vlaamsche taal voor zekere hoog-verantwoordelijke ambten door een laatkomende wet geëischt, werd bevestigd na het praalvertoon van een examenparodie.

Kan aldus, onder de heerschappij van deze dreevoudige dwang, gesproken worden van een stelsel van vrijheid ?... van « volkomen vrijheid » ?

Het was slechts te rekenen met het einde van de 19e eeuw, dat door langzaam werkende evolutie, 's lands richting naar een min-onrechtvaardig en min-kwetsend taal-evenwicht heeft gestreefd.

Aldus verschenen voor de regeling van het talen-gebruik : Besluit-Wet van 2 October 1918 in militair straf-vervolg ; de wetten van 31 Juli 1921 en 28 Juni 1932 in administratieve zaken ; de wet van 7 November 1928 in het leger ; de wetten van 31 Juli 1923 en 4 April 1930 in 's Rijks Hooger Onderwijs.

Montesquieu, door het verslag aangehaald oordeelt dat het wenschelijk is noodige hervormingen langs evolutieven weg te verwezenlijken.

Accoord ! Met genoegen mogen wij er op wijzen dat in de laatste tijden een billijke verandering in de openbare opinie en in de geestesgesteldenis van al de gerechtelijke korps-oversten en, inzonderheid van de hoge magistratuur te Brussel, waar te nemen is ; dit is van het grootste belang.

De beweegreden van het honderdjarig feitelijk « gebruik » zou ongetwijfeld een beslissende waarde hebben indien de twee talen, sinds 1830 in Rechte en in Feite in denzelfden toestand hadden gestaan ; het hierboven-aangehaalde bewijst echter dat zulks niet het geval is geweest, en het verslag steunt aldus op historische en maatschappelijke dwalingen.

Is er in deze omstandigheden iets te verwijten aan den de twee-talenkennenden advocaat, — zonder te spreken van zijn honderdjarige hoffelijkheid —, wanneer hij, in geweten bewust over zijn verantwoordelijkheid, tracht het begripen van de zaken die hem toevertrouwd werden, te vergemakkelijken of mogelijk te maken ?

II. — Het referendum onder de advocaten beslist met een « verpletterende meerderheid » ten gunste van het behoud van het bestaande stelsel » luidt het verslag.

Op ongeveer 1100 advocaten : 444 antwoorden.

401 pro statu quo.
18 voor gewijzigde wettelijke taalregeling.
23 gemengde antwoorden.
2 onthoudingen.

Er zijn dus minstens 650 advocaten die niet hebben geantwoord : zeker, behooren deze

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE LUIK

5e KAMER. — 1 APRIL 1933.

Voorzitter : M. Vroonen.
Raadsheeren : M.M. P. Neven en Elens.
Adv. Gen. : M. Houben.
Pl. : Mters Driessen, Verpoorten en Pauchenne.

VERKEER. — ONVOORZIENE HINDERNIS. — SCHADEVERGOEDING. — MOREELE SCHADE. — OUDERS EN ZUSTERS.

Het feit dat een in tegenovergestelde richting aankomende motorfiets plots naar links afdraaide wanneer hij reeds betrekkelijk kort was genaderd stelt een onvoorziene hindernis daar.

De moreele schade voor het overlijden van een 18-jarigen jongeling kan vastgesteld worden voor de ouders op 50.000 fr. voor de zuster op 2500 fr.

O. M. en Lemmens t/ Lube.

Overwegende dat het onderzoek voor het Hof gedaan de misdrijven door eersten rechter tegen Lube wederhouden, bewezen gelaten heeft ;

Overwegende dat de dood van Lemmens en de kwetsuren door Robin geleden te weeg werden gebracht door eene zelfde daad van Lube, en dat, te rechte, geoordeeld werd in 't bestreden vonnis dat geen bijzondere straf diende uitgesproken te worden tegen de vervolgde overtredingen van de wet op het verkeer ;

Overwegende dat het onderzoek ook bewezen heeft dat Lemmens — het slachtoffer — zelf reed op een weg die zich op langen afstand in rechte lijn uitstrekt en buiten de bebouwde kommen — doch met eene dusdanige snelheid dat zij als overdreven mag aanschouwd worden ;

Overwegende dat het ongeval in vollen dag plaats greep, en wanneer Lube, ook ervaren in motorrijden, lang voor de botsing de snelheid van Lemmens had kunnen schatten ;

Overwegende dat Lemmens in de vaste overtuiging mocht verkeerden dat Lube op zijnen rechterkant zou hebben blijven voortrijden ;

Dat de omstandigheden der zaak bewijzen dat Lube naar links is afgedraaid wanneer Lemmens al betrekkelijk kort bij hem was genaderd ;

Overwegende dat hij alzoo op den weg door Lemmens te volgen eene hindernis heeft geschapen die deze niet meer mijden kon ;

Overwegende alzoo dat de botsing waarlijk toe te schrijven is aan de heel zware fouten door Lube bedreven ;

Maar dat het dient ook aangenomen te worden dat de overdreven snelheid van Lemmens een zekere misrekening bij Lube heeft kunnen verwekken en hem niet heeft doen beseffen hoe onvoorzichtig het was naar den linkschen kant van den weg uit te kijken ;

Dat in acht nemende de wederkeerige verantwoordelijkheid van Lemmens en van Lube in 't ongeval, het voorkomt dat Lube de acht tienden (8/10) der verantwoordelijkheid draagt en Lemmens de twee overige tienden ;

Overwegende dat de straf door eersten rechter aan Lube toegepast niet in evenredigheid is met de grofheid zijner fouten en dient verzwakt te worden ;

Overwegende dat de fouten van Lube nadeel hebben berokkend aan de burgerlijke partij, en dit nadeel hoeft hersteld te worden ;

Overwegende dat de geheele stoffelijke schade door de ouders van Lemmens geleden ex aequo et bono op 30.000 franken mag beraamd worden ; dat de zelfde ouders zwaar zijn getroffen geweest door het schielijk overlijden van hunnen nog jongen zoon ; dat de geheele zedelijke schade alzoo door hen geleden ex aequo et bono op 50.000 frank voor hen beiden dient vastgesteld te worden ;

Overwegende voor wat de zuster betreft dat het afsterven van een broeder die met haar nog het vaderlijk huis bewoonde, eene zedelijke schade heeft te weeg gebracht die op 2500 franken mag geschat worden ;

Gezien de artikels in het vonnis a quo aangehaald ;

Om deze beweegredenen :

Het Hof a quo het vonnis wijzigende, uitspraak doende met eenparigheid van stemmen, veroordeelt Lube tot drie maanden gevang en tot eene boete van 50 frank dewelke vermeerderd met 60 deciemens alzoo gebracht wordt op 350 franken of eene subsidiaire gevangenzitting van 15 dagen ;

Veroordeelt Lube te betalen aan Lemmens vader zoowel in eigen naam als hoofd der gemeenschap de sommen van 30.000 x 8/10 en van 50.000 x 8/10 't zij 64.000 franken en aan Lemmens vader q.q. voor zijne minderjarige dochter 2500 x 8/10 is 2000 franken met de intresten sedert den dag van het ongeval ;

Bekrachtigt het vonnis a quo voor het overige ;

Veroordeelt betichte tot de kosten in beroep ;

Zegt dat de lijfswang, te recht, door eersten rechter uitgesproken zal toepasselijk zijn op deze laatste kosten ;

Veroordeelt betichte tot de kosten in beroep der burgerlijke partij.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL.

9e KAMER. — 13 APRIL 1933.

Voorzitter : M. Istas.
Raadsheeren : M.M. Van Nerom en Boucquoy.
Adv. Gen. : M. Louveau.
Pleiters : Mters Dupuis en Monette.

WETGEVING OP HET VERKEER. — PRIORITEIT. FEITELIJKE PRIORITEIT. — ART. 2 K. B. VAN 1-6-1931.

De wettelijke voorrang van den voerder die van rechts komt aangereden, vervalt indien de andere voerder het eerste aan het kruispunt kwam, ten minste wanneer beide voerders met matige snelheid reden.

Aangezien het niet vastgesteld is dat de burgerlijke partij Scherer Jan, die een motorrijwiel bereed, en de betichte, die een autocamionette voerde, die beide regelmatig den rechterkant van de baan hielden en op zeer matige gang bolden, terzelder tijd de verbinding der kaaien Dokter Elie Lambotte straten zouden genaderd zijn, in welk geval betichte den doorgang had moeten afstaan aan Sherer die van rechts kwam aangereden ; dat indien wel is waar de getuige Tilquin eene verklaring heeft afgelegd in deze wijze dat het motorrijwiel en de autocamionette tegelijk de kruising dier straten hadden bereikt ; het anderzijds van belang is aan te stippen dat deze getuigenis tegengesproken is door die ter zitting afgelegd door getuige Dalcq Jules, dewelke heeft bevestigd dat de autocamionette de eerste aan het kruispunt was gekomen, hetgeen in feite Scherer verplichtte den voorrang van den doortocht af te staan aan den betichte ;

Dat in die omstandigheden men aan Aenspeck de schuld niet kan toe wijten uit de schending van artikel 2 van het Koninklijk Besluit van eersten Juni 1931 afgeleid ; dat er in alle geval desaan gaande een ernstige twijfel bestaat die aan den betichte ten goede moet komen ;

Dat men te vergeefs aan dezen laatste zou verwijten in het voeren van zijn rijtuig wat geaardeld te hebben, wanneer hij zich in de kruising bevond ; dat immers die aarzeling het gevolg kan geweest zijn van deze door Scherer zelf vertoond, die, volgens getuige Tilquin, wanneer hij zijne vaart had vertraagd met het doel de autocamion te laten voorbij rijden en bestatigd had dat deze zijne snelheid zoodanig had vertraagd dat hij bijna stilstond, zijn weg heeft willen doorzetten op het oogenblik zelve waarop de betichte insgelijks zijn gewone gang hernam ;

Om deze beweegredenen,

Het Hof,

Gezien de wetsbepalingen in het bestreden vonnis aangehaald ;

Bevestigd het bestreden vonnis.

NOTA. — Uit de termen van het hierboven afgedrukte vonnis kan afgeleid worden, dat het Hof, niettegenstaande de wijziging van de voorschriften betreffende de voorrang, afgekondigd door het K. B. van 1-6-1931, het voortbestaan eener feitelijke prioriteit aanneemt ten voordeele van den voerder die de eerste de wegkruising bereikte.

De rechtspraak tot nog toe, scheen in tegenovergestelde zin, en misschien wel terecht. Het doel van de wijziging is inderdaad geweest in de mate van het mogelijke, een snel verkeer op de hoofdbanen te vergemakkelijken en anderzijds zooveel mogelijk de betwistingen uit te sluiten. Beide redenen leiden er toe aan het systeem van den voorrang een zoo absoluut mogelijk karakter te geven. Zeer logisch schijnt volgens deze opvatting het vonnis van de Boetstraffelijke Rechtbank van Yper van 17 November 1932 (R. W. 2e jaargang, kol. 378), dat aanneemt dat de gebruiker van een ondergeschikten weg enkel de hoofdbaan mag oprijden wanneer het mogelijk is, zonder zijn snelheid te vermeerderen, zich op de hoofdbaan in een normale positie te stellen vooraleer een aankomende gebruiker der hoofdbaan het kruispunt bereikt ; terwijl nochtans de gebruiker der hoofdbaan hierdoor niet ontslagen wordt van de verplichting eener elementaire voorzichtigheid en eventueel moet vertragen in de mate van de mogelijkheid, indien hij een auto uit een zijweg ziet komen, in overtreding tegen de principes van voorrang.

Zie verder : Handelsrechtb. St Niklaas, 14 Februari 1933. R. W. 2e jaargang, kol. 463 ; Luik, 13-1-1932, Bull. ass. 1932. 1, pag. 102 ; Boetstraffelijke Rechtb. Luik II. 3. 1932 ; Bull. Ass. 1932. 45. p. 317 ; Politie Waver, 24-11-1931, Riv. Ass. Resp. 1932. 3. 913 ; Politie Fosses, 9-3-192 ; Bull. Ass. 1932. 45 p. 332.

H. J.

Uitgaven van het „ Rechtskundig Weekblad ”

Binnen enkele dagen zullen in onze serie de volgende werken verschijnen :

Mr Frans WITTEMANS : Wederzijdsche plichten en rechten der echtelieden. Commentaar der wet van 20 Juli 1932.

Mr Reinhold VAN LENNEP : De Verzekering tegen de Werkloosheid in België.

M. Victor LEEMANS : Carl Schmitt. Proeve eener Sociologie van den Staat.

Wij rekenen er op dat al onze abonnés deze drie werken, die door de bekende uitgeverij „ De Sikkel „ in de beste voorwaarden en toch aan zeer voordeeligen prijs worden uitgegeven, zullen willen bestellen.

Van nu af worden de bestellingen aangenomen bij het beheer van ons blad, Lange Leemstraat, 99, Antwerpen.

WERKRECHTERSRAAD TE ST-NIKLAAS

KAMER VOOR BEDIENDEN — 24 MAART 1933.

Rechtkundig bijzitter : Mter Verhofstede.
Pl. : Mters Van Haelst en Orban.

DIENSTCONTRACT. — ART. 12 DER WET VAN 7 OOGST 1922. — OPENBARE ORDE. — ONTDEUKING.

Wanneer na de indiensttreding voor onbepaald termijn aan den bediende een stuk ter onderteekening wordt voorgelegd waarin verklaart wordt dat de dienstovereenkomst zou worden voortgezet vanaf den dag der onderteekening tot een anderen bepaalden dag, moet deze overeenkomst beschouwd worden als opgelegd om de bepalingen der wet nopens de vergoeding te ontduiken en moet ze, als strijdig met een wet van openbare orde, nietig verklaard worden.

V. d. V. t/ N. P.

Gezien de dagvaarding van 20 Februari 1933 ;

Aangezien de eisch strekt tot betaling eener som van 2400 fr., zijnde een vergoeding van drie maanden loon aan 800 fr. per maand, wegens ontijdige opzeg ;

Aangezien de verweerster de hoedanigheid van bediende niet betwist, noch ontkent dat zij geen voor-opzeg heeft gegeven aan den aanlegger, dat partijen akkoord zijn nopens het bedrag van fr. 800, dat maandelijks werd toegekend aan den aanlegger, als wedde ;

Aangezien het blijkt uit de bestanddeelen der zaak en uit de verklaringen door partijen, ter zitting gedaan, dat aanlegger in dienst van verweerster is getreden op 9 December 1932 ;

Aangezien verweerster beweert dat aanlegger op dien datum werd aangenomen voor een bepaalden tijd : dat dit echter louter beweringen zijn die door aanlegger worden gelogenstraft en waarvan geen bewijsvoering wordt voorgebracht ;

Aangezien diensvolgens moet aangenomen worden dat aanlegger in dienst is getreden, op 9 December 1932 voor onbepaalde termijn, dat dus ook de opzeggingstermijnen geregeld werden volgens artikel 12 der wet van 7 Oogst 1922, eenig artikel der wet van 12 Mei 1929, volgens dewelke aanlegger, ongetwijfeld recht had op vooropzeg van drie maanden ;

Aangezien de verweerster echter, op 8 Januari 1933 aan aanlegger een stuk ter onderteekening gaf waarbij deze verklaarde dat hij in dienst was getreden bij de verweerster van 9 Januari 1933 tot 8 Februari daaropvolgende, hetzij voor eene maand ;

Aangezien de wet op het bediendencontract eene wet is van openbare orde welke eenerzijds, de bedienden beschermt tegenover de werkgevers en anderzijds ook aan deze eenige waarborgen verleent tegenover de bedienden ;

Aangezien de overeenkomst van 8 Januari 1933 klaarblijkelijk enkel er toe strekt om den opzeggingstermijn van drie maanden te verkorten, en te brengen op een maand ;

Aangezien het niet aan te nemen is dat aanlegger, uit vrijen wil, en dat met volle kennis van zaken, deze overeenkomst zou aangaan, waardoor deze zich na eene maand, zonder verdere opzeg noch vergoeding, uit zijn werk zou laten ontslaan dan wanneer hij op onbetwistbare wijze recht had op drie maanden met de voordeelen voorzien door artikel 13 ;

Aangezien deze overeenkomst niet werd aangesloten in den geest van artikel 16, dat zij, integendeel, voorkomt als strijdig met ditzelve, vermits zij er uitsluitend op aangelegd is om de verweerster toe te laten zich te onttrekken aan de bepalingen van artikel 12, en niet om zich de medewerking van hare bedienden te verzekeren voor een gegeven termijn, in casu voor een maand ;

Aangezien dergelijk akkoord, ingevolge artikel 17 nietig is en als niet bestaande moet aanschouwd worden, omdat zij een vooropzeg voorziet, minder dan voorzien is bij artikel 12, en een vergoeding minder dan bepaald is bij artikels 16 en 15 (Werkrechtensraad van Beroep Luik, 11 Juli 1931. Pas. 1933, II, 36) ;

Aangezien dus de eisch als gegrond voorkomt ;

Om deze redenen :

De Werkrechtensraad, Kamer van Bedienden, beslissende tegensprekelijk en in eersten aanleg, alle verdere tegenstrijdige beslitselen verwerpende, veroordeelt verweerster om aan aanlegger te betalen de som van 2400 fr. met de gerechterlijke intresten en de kosten ;

Verleent het vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle verhaal en zonder borg tot een bedrag van 800 fr. en mits borg voor het overige.

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

1^e KANTON. — 10 MEI 1933.Vrederechter : M. Raynaud.
Pleiters : Mters Walckiers en Victor.

AUTEURSRECHT. — RADIOUITZENDING. — WET VAN 22 MAART 1886. — RECHT VER-SCHULDIGD.

De radiouitvoeringen zijn uitvoeringen die vallen onder de toepassing van de bepalingen der wet van 22 Maart 1886. Het auteursrecht is voor deze uitvoeringen in een publiek lokaal verschuldigd.

Seletti t/ Regnier.

Aangezien de eischers doen gelden dat verweerster in hare inrichting de volgende werken van hen heeft uitgevoerd, doen of laten uitvoeren, zonder hunne toelating en niettegenstaande hun verbod, te weten : « Le Trouvère » fantaisie van Verdi ; « Humoresque » van Tschairowsky ; « Turksche Suite » van Gauwin ;

Aangezien de verweerster erkent dat de stukken uitgevoerd werden, maar dat het hier een radiouitvoering is en dat er moet onderzocht worden of de wet van 1886 een dergelijke verklanking van een muziekstuk als uitvoering beschouwt ; dat in zake radiogebruik, geen sprake zijn kan van een uitvoering ; dat deze een menselijke tusschenkomst vereischt die rechtstreeks deze klanken voortbrengt ; dat niet kan beweerd worden dat de verspreiding van zulkdanige klanken, bijzonder wanneer deze geschiedt zonder eigenlijke voortbrenging, als uitvoering moet beschouwd worden ; dat in het voorhanden geval de uitvoering best kan doorgaan zonder de tusschenkomst van de verweerster ;

Aangezien de eischers, terecht doen gelden, dat, luidens de wet van 22 Maart 1886 de schrijver van een letterkundig werk of een kunstgewrocht alleen het recht heeft het weder te voorschijn te brengen of de toelating tot weder te voorschijnbrenging te verleen ; dat dit recht uitsluitend den schrijver toebehoort, welke ook de wijze der wedervoortbrenging zij of onder welken vorm het wezen moge ; dat die algemeene bepaling van artikel één toegepast wordt op de uitvoering in het openbaar (wet van 1886 artikel 16) van muziek of toonkunst ; dat volgens de meening van den wetgever de uitvoering van een toonkunstig werk gelijk staat met het wedervoortbrengen er van en dat de uitvoering er van slechts een wijze van wedervoortbrenging is uitsluitend bestemd tot deze letterkundige of muzikale kunstgewrochten. (Verslag aan de Kamer. — Benoit et Descamps. Commentaire législatif n° 21, blz. 57, n° 38, blz. 68 ; n° 119, blz. 99 et 100. Discussions à la Chambre, Benoit et Descamps n° 4 et 5, blz. 117 ; n° 119, blz. 200 ; n° 246 blz. 299. Discussions au Sénat, Benoit et Descamps, n° 3, blz. 356) ; dat het uitsluitend recht den schrijver voorbehouden door de wet, alle wijzen of manieren van wedervoortbrenging bedoelt, daarin besloten al degenen die in de toekomst zouden kunnen ontdekt worden door de wetenschap ; dat tot radiouitvoering de menselijke tusschenkomst vereischt wordt en die uitvoering slechts mogelijk is door die werkelijke tusschenkomst ;

Aangezien door verweerster niet betwist wordt dat de uitvoering in het openbaar geschied is ; dat zij niet bewijst de toelating daarvoor van eischers verkregen te hebben ;

Aangezien door de wederrechtelijke handeling van verweerster er aan eischers schade berekend werd ;

Aangezien het bedrag der gevorderde schade niet overdreven schijnt ;

Om deze redenen

Wij, Jozef Raynaud, Vrederechter van het eerste kanton der stad Antwerpen, veroordeelen de verweerster te betalen aan eischers, de som van honderd vijftig frank ; veroordeelen haar tot de gerechterlijke intresten van die som en tot de kosten van het geding.

WERKRECHTERSRAAD VAN BEROEP VOOR DE PROV. ANTWERPEN EN LIMBURG

KAMER VOOR WERKLIEDEN — 3 APRIL 1933.

Voorzitter : M. De Keyser.

WET VAN 4 OOGST 1930 OP DE GEZINS-VERGOEDINGEN. — BEWIJS VAN GEZINS-LAST. — ONDERHOUD DOOR BROEDERS OF ZUSTERS. — AFWEZIGHEID VAN BEWIJS. — NIET TOEPASSELIIK.

Opdat art. 22 der wet van 4 Oogst 1930, hetwelk de toekenning der gezinsvergoedingen voorziet in geval van onderhoud door broeders of zusters, zou toepasselijk zijn, moet het bewijs geleverd worden dat er werkelijk gezinslast bestaat.

« Verrekenkas voor Gezinsvergoeding der Koolmijnen van Limburg » t/ Van Becelaere G.

Gezien de stukken van het geding ;

Aangezien de maatschappij, beroepster, bij vonnis van 1 Augustus 1932, verleend door den Werkrechtensraad van Hasselt, veroordeeld werd om te betalen aan beroepene de som van fr. 841,95, zijnde deze som het bedrag van zekere familievergoeding aan dezen laatste toe-

komende ten behoeve van jongere broeders en zusters van af 1 Januari tot 25 Mei 1932, dit alles op grond der beschikkingen vervat in artikel 22 der wet van 4 Augustus 1930 ;

Aangezien beroepster tegen die veroordeeling in verzet komt omdat volgens haar de wettelijke voorwaarden voorzien of verondersteld te bestaan in gezegd artikel 22 ten aanzien van zijne toepassing, in het voorhandig geval niet aanwezig zijn ; allermint dat het werkelijk bestaan van die voorwaarden door Van Becelaere niet bewezen is geworden voor de Rechtbank ;

Aangezien deze volgens beroepster noodzakelijke voorwaarde hierin bestaat dat aanlegger Van Becelaere — thans beroepene — met recht en reden kunne aanzien worden als feitelijk belast voor het geheel of voor een gedeelte met den onderhoud van zijne jongere broeders en zusters, ten wier voordeel hij de betwiste vergoedingen opeischt ;

Aangezien inderdaad het wezenlijk bestaan van dien onderhoudslast in den hoofde van Van Becelaere niet als bewezen kan aanzien worden uit de bestanddeelen van het geding ; dat Van Becelaere trouwens, noch vóór den eersten rechter, noch thans in beroep beweert dat het onderhoud van jongere broeders en zusters op hem weegt ;

Aangezien hij daarentegen betoogt dat artikel 22 der wet van 4 Augustus 1930, zijn recht op familievergoeding niet afhankelijk maakt van het bestaan dier door beroepster voorgewende voorwaarde ;

Aangezien het ter verduidelijking van de betwisting onder partijen opgerezen, niet van onpas is hier den tekst van gezegd artikel 22 over te schrijven : « Les travailleurs ont égale- » ment droit à des allocations familiales en fa- » veur de leurs jeunes frères et sœurs, lorsque » ceux-ci ne jouissent pas déjà de cet avan- » tage en raison du travail du père ou de la » mère. » ; alleen ter vollediging weze er hier op gewezen dat de jongere broeders en zusters van beroepene, voor wien hij het genot der vergoedingen opeischt, daarvan niet reeds genieten van wege vader of moeder, die geen loontrekkende arbeiders zijn ;

Aangezien de tekst van artikel 22 dus helemaal niet rept over het noodzakelijk bestaan der door beroepster ingeroepen voorwaarde en dat dus heel zeker beroepster aan den wet-tekst iets toevoegt ;

Aangezien beroepster echter betoogt dat zoo die «voorwaarde» in het artikel niet woordelijk uitgedrukt is, het niettemin buiten allen mogelijken twijfel staat dat ze er wel stilzwijgend in begrepen is en dat de onbetwistbare zekerheid desaangaande blijkt als men de beschikking van artikel 22 toetst aan het doel dat de wetgever met de wet van 1930 beoogd heeft en ze plaatst in den lijst der algemeene economie die doorlopend opgebouwd staat in hare achtereenvolgende artikelen ;

Aangezien, zoo het waar is, dat de wettelijk vastgestelde vergoedingen ook ten goede komen aan loontrekkende werkers, die ze helemaal niet behoeven, om zelfs hun talrijk, kroost, naar behooren, volgens rang en stand, te onderhouden en groot te brengen — ook zij zijn immers kroostrijke gezinnen, — het niettemin zeker is dat de wetgever zich hoofdzakelijk toch bekommerd heeft met dit slag van kleine werkers, wier dagloon veelal weinig zeker is en in ieder geval, volgens de sociale opvatting van velen, ontoereikend om ten bate van hen zelve en in het belang van de maatschappij, talrijke kinderen groot te brengen ;

Aangezien de wetgever heel zeker in de eerste plaats deze kroostrijke gezinnen op het oog had, omdat voor hen juist uit het aantal kinderen en de hoge onkosten die hun onderhoud meebrengt, een last ontstaat die hij niet dragen kan met een normaal loon ;

Aangezien dit bij de wet betrachtte doelwit duidelijk naar voren komt, uit de beweegredenen waarmede het voorstel der wet van 4 Augustus 1930 gesteund werd : « Il est sage » de corriger les conséquences pénibles que » crée dans le personnel d'une même entreprise, » l'inégalité des charges économiques et de » chercher à établir, par l'octroi d'allocations » familiales proportionnées aux charges res- » pectives de chacun, un certain équilibre entre » les besoins et les ressources, en ajoutant au » salaire individuel un appoint qui facilite la » vie au foyer. » ;

Aangezien het wel mag gezegd worden dat de wet van 4 Augustus 1930, volgens tijd en omstandigheden en onder eene andere benaming verwezenlijkt de thes van het familie-loon, aan gansch de wereld heeft voorgehouden over meer dan vijftig jaar terug ;

Aangezien nu, het herhaald gebruik van de woorden : « charges », « besoins » en soortgelijke, zoo in de voorstelling van de wet, als tijdens de besprekingen ter Kamer en in den tekst van de wet zelve, er heel duidelijk op wijst dat deze laatste hoofdzakelijk voor doel heeft en dit om sociale redenen, die loontrekkende arbeiders eenigszins te vergoeden voor dien meer zwaren familielast welke op hem weegt ;

Aangezien de wetgever niet kan gewild hebben ook die vergoeding toe te kennen aan hen die zulken familielast niet te dragen hebben, want daartoe ontbreekt de vooropgezette re-

den « ce qui donne droit (à l'allocation), ce » qui en est la cause juridique, ce sont les » charges de famille » (Kamer 1925-26, nr 185) ;

Aangezien het logischer wijze wel zeker is dat wat de wet bedoelt met « familielast » diegene is welke wezenlijk ontstaat uit het werkelijk onderhouden van een kroostrijk gezin, onverminderd of de « lastdrager », of uit zijn werk, of uit andere bronnen, genoegzame ofwel normaal ontoereikende inkomsten verkrijgt om zijn talrijk kroost te kunnen onderhouden ;

Aangezien nu feitelijk beroepene niet alleen niet beweert dat hij voor jongere broeders en zusters te zorgen heeft, maar dat hij zelfs niet eens een kroostrijk gezin bezit ; hij maakt er integendeel deel van uit ;

Aangezien er tegenover beroepene geene enkele wettelijke beschikking bestaat, die hem verplicht zijn broeders en zusters te onderhouden, en dat er dus ook geen reden toe is te vermoeden, zooals de wet van 1930 het doet ten voordeele van de ouders, dat hij dit werkelijk wel doet ;

Aangezien het dus met recht en reden mag aangenomen worden, zooals beroepster het voorhoudt, dat de erkende of althans de niet ontkende voorwaarde van « familielast » volstrekt bestaan moet om recht te geven op de vergoeding daarvoor voorzien ;

Aangezien de omstandigheid dat die voorwaarde niet uitdrukkelijk neergeschreven staat in artikel 22 der wet van 4 Augustus 1930, terwijl ze in andere artikelen wel vermeld werd, niet mag toelaten daaruit af te leiden, dat ze ook niet daarin verondersteld wordt, indien zulk besluit noodzakelijk voor gevolg moet hebben die beschikking volstrekt te lichten uit de algemeene economie der wet ; andere voorwaarden, zooals bijvoorbeeld diegene wat betreft den ouderdom, zijn in dit en meer andere artikelen niet herhaald omdat ze onvermijdelijk en met zekerheid aangewezen zijn door de hoofdgedachte die de wet beheerscht ;

Aangezien ten slotte dit artikel 22, mits aanpassing aan het algemeen principie van de wet, alleen nog maar uitdrukkelijk moest laten kennen, die voorwaarden die er gevegd worden in het bijzonder geval dat er in behandeld wordt, en dat doct de tekst dan ook, waar hij bespreekt dat die jongere zusters en broeders niet alreeds mogen genieten van de vergoeding van wege hunne ouders ;

Om deze redenen :

De Werkrechtensraad van Beroep voor de provintien Antwerpen en Limburg, Kamer voor Werklieden, alle andere besluiten hiernede strijdig, verwerpende, verklaart het beroep ontvankelijk en gegrond ; doet dienvolgens het vonnis « a quo » te niet, en ontzegt partij Van Becelaere van haren oorspronkelijken eisch en veroordeelt ze tot de onkosten van de beide aanleggen.

Rechterlijk leven

Bij koninklijke besluiten van 22 Mei 1933 :

Is tot plaatsvervangend rechter in het vredegerrecht van het kanton Vilvoorde benoemd, de heer Poot (K.-M.), advocaat te Schaarbeek, ter vervanging van den heer Van der Burght, die als zoodanig altreedt ;

Is de heer Waucquez (C.-F.-V.-L.-M.), oorlogsvrijwilliger, plaatsvervangend rechter in het vredegerrecht van het 1e kanton Elsene, op zijn verzoek, als zoodanig benoemd in het vredegerrecht van het 2e kanton Brussel, ter vervanging van den heer Maréchal (A.-A.-P.), benoemd, op zijn verzoek, tot plaatsvervangend rechter in het vredegerrecht van het 1e kanton Elsene.

VOORDRACHTLIJST VAN CANDIDATEN VOOR EENE VACANTE PLAATS VAN RAADSHEER IN HET HOF VAN BEROEP TE LUIK

Candidaten van het Hof van beroep.

Eerste candidaat : de heer Halleux, Edmond, rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Luik ;
Tweede candidaat : de heer Goossens, onderzoeksrechter bij de rechtbank van eersten aanleg te Luik.

Candidaten van den provincialen raad.

Eerste candidaat : de heer Laurent, onderzoeksrechter bij de rechtbank van eersten aanleg te Luik ;
Tweede candidaat : de heer Groulard, eerste adjunct-referendaris in de rechtbank van koophandel te Luik.

VOORDRACHTLIJST VAN CANDIDATEN VOOR DE VACANTE PLAATS VAN VOORZITTER IN DE RECHTBANK VAN EERSTEN AANLEG TE IEPEREN

Candidaten van het Hof van beroep.

Eerste candidaat : de heer Beeckman, onderzoeksrechter bij de rechtbank van eersten aanleg te Brugge ;
Tweede candidaat : de heer Matton, kinderrecht in de rechtbank van eersten aanleg te Ieperen.

Candidaten van den provincialen raad.

Eerste candidaat : de heer Matton, voornoemd ;
Tweede candidaat : de heer Beeckman, voornoemd.

« OMNIA FRATERNE »

De aanklacht tegen Mter Jan Timmermans

Dagorde der Conferentie

Er is heel wat beroering geweest in de laatste dagen aan de Antwerpse Balie naar aanleiding van de klacht die door enkele confraters neergelegd was geworden tegen Mter Jan Timmermans en waarbij aan den Tuchtraad gevraagd werd dezen confrater aan te klagen bij het Parket-Generaal om reden dat hij zich tijdens de verkiezingen op een politieke meeting zou uitgesproken hebben ten voordeele van de dienstweigering.

De Vlaamsche Conferentie der Balie heeft het nuttig geoordeeld deze zaak op de dagorde te brengen van haar zitting van Donderdag 1 Juni. De bedoeling van het bestuur was natuurlijk niet eenig debat uit te lokken over de kwestie der dienstweigering, doch wat vooral zeer vele Antwerpse confraters getroffen had was de manier waarop de onderteekenaars van de aanklacht tegenover Mter Timmermans waren opgetreden. Vooraleer dat aan den belanghebbende eenige kennis gegeven was van de bewuste aanklacht stond dit stuk afgedrukt in talrijke Antwerpse bladen onder een titel in groote blokletters.

Niet enkel de leden van de Vlaamsche Conferentie, doch ook een overgroot aantal advocaten die geen lid der conferentie zijn, keurden deze ongebruikelijke handelwijze ten stelligste af. De publiciteit aan deze klacht gegeven was zonder twijfel ten eerste anti-confraternel en daar het hier een beroepsbelang van de Balie geldt deed de Vlaamsche Conferentie natuurlijk uitstekend met dit punt te bespreken in haar laatste zitting.

Hoezeer het Rechtskundig Weekblad ook vijandig is aan alle publicatie van aangelegenheden welke uitsluitend binnen den schoot van de Balie zouden moeten blijven, zien wij er toch geen bezwaar in hierna de aanklacht tegenover Mter Timmermans over te drukken zooals ze in de Antwerpse pers verscheen, zulks uitsluitend ten documentairen titel en tengevolge van de omstandigheid dat dit document door de opstellers ervan zelf op breede wijze in de pers werd verspreid.

Ziehier het stuk in kwestie :

Chers et honorés confrères,

Nous soussignés, avocats inscrits au barreau d'Anvers, estimons remplir un devoir patriotique et professionnel en portant à votre connaissance les faits ci-après.

Dans les premiers jours du mois d'avril 1933, une affiche fut apposée à de nombreux endroits de l'agglomération anversoise, notamment rue de la Pompe, courte rue Lozane, rue du Général Leman. Elle portait en grandes lettres :

Protest, Protest.

De Regeering beweert de 700.000.000 uitgegeven te hebben om te gemoet te komen aan de ramp der werkloosheid.

Ziehier hoe de wetsbepaling wordt toegepast voor een elfde feit, namelijk de eerste dienstweigering.

Volgt : Lijst der veroordeelden en der straffen.

Protest daartegen :

Allen naar de meeting in het Rubenspaleis op Woensdag 5 April, om 8 uren 's avonds.

Spreekers :

Herman Vos, Jerom Leuridan, Jan Timmermans, Provincieraadslid.

Het Dienstweigeraars steunkomitee.

Le journal « De Schelde », dans son numéro du 7 avril 1933, a rendu compte de ce meeting sous la rubrique, en grands caractères « Dienstweigeraars hulde », meeting tenu sous la présidence de M. Borms. Notre confrère Mter Jan Timmermans, avocat inscrit au tableau de l'ordre à Anvers, y prit la parole. Nous transcrivons littéralement le résumé du discours tel qu'il a paru dans le journal :

Mter Timmermans

Deze schetst den katastrofalen toestand over de heele wereld in tegenstelling met het idealisme van de jeugd en in 't bijzonder van de Vlaamsche jeugd.

Er heerscht over de wereld ten slotte een alles beheerschende paniekstemming voor oorlogsgevaar. Die stemming wordt door onze Regeering uitgebuit om den bewapeningsroes te verhoogen. Tegen dit fatale systeem staan in de eerste plaats onze dienstweigeraars op. En ze worden door een onrechtvaardig organisme van de Regeering onrechtvaardig en willekeurig gestraft en door al de democratische partijen niet eens gesteund. (Toejuichingen en applaus).

Spreeker brengt een schitterende hulde aan den durf en de standvastigheid onzer dienstweigeraars, reeds vijftien in getal. Hij wijst op de bij naam democratische partij, die dienstweigeraar Van Volsem durfde aanzetten tot opgeven van zijn verzet tegen het militarisme, zonder dat ze daarvoor een enkele geldige reden kon opgeven. (Geweldig goedkeurende toejuichingen en applaus).

De leuze der Vlaamsche democraten weze : Solidair met de dienstweigering in 't verleden, het heden en te toekomst.

Mter Timmermans werd om zijn gloedvolle, prachtige spreekbeurt minutenlang toegejuicht.

Dr Borms geeft lezing, etc

Nous nous permettons de vous rappeler le serment d'avocat :

« Je jure fidélité aux constitutions du royaume et fidélité au Roi, de ne rien dire ou publier de contraire aux lois ou aux règlements à la sûreté de l'Etat et de la paix publique et de ne jamais s'écarter du respect dû aux tribunaux et aux autorités publiques. »

Comment concilier ce serment avec ce discours où, devant une assemblée nombreuse composée de

gens du peuple, l'orateur félicite des délinquants, exalte leur refus d'obéissance aux autorités, flétrit l'injustice et l'arbitraire des conseils de guerre qui appliquent la loi et fait un appel public à la solidarité de toute la jeunesse flamande et de toute la démocratie, invitées à faire chorus avec les réfractaires, à refuser le service militaire et à se mettre en révolte ouverte contre une loi d'ordre public ?

Il ne s'agit pas ici d'une simple imprudence verbale commise dans le feu d'une discussion, mais d'un acte délibéré d'hostilité à l'égard de l'Etat belge, à un moment critique où l'orateur de meeting reconnaît lui-même que les craintes de complications internationales agitent la conscience universelle et où la sûreté de l'Etat est manifestement en cause.

Dans notre régime de liberté, il peut être permis à un citoyen de demander une modification à nos lois par les voies légales, mais il ne lui appartient pas d'ameuter le public contre une loi existante, de lui prêcher le refus d'obéissance à la loi, d'attaquer les autorités constituées qui appliquent la loi, et de glorifier les délinquants qui s'insurgent contre leur devoir patriotique.

Nous estimons que le fait est si grave qu'il y a lieu de le déferer au parquet général. Il vous appartient d'en prendre l'initiative.

Veuillez agréer, chers et honorés confrères, les assurances de nos sentiments très respectueux.

* * *

Het was een schitterende vergadering van de Vlaamsche Conferentie verleden Donderdag. Een buitengewoon groot aantal leden waren opekomen en de ruime zaal Quellin was volledig gevuld.

Er heerschte een volstrekte eenparigheid om de handelwijze van de onderteekenaars van de aanklacht tegen Mter Timmermans ten stelligste af te keuren. De grond van de beschuldiging werd natuurlijk volkomen buiten bespreking gelaten doch wat door al de aanwezigen streng werd afgekeurd was de volstrekt anti-confraternelwijze waarop de onderteekenaars te werk waren gegaan.

Verschillende sprekers zetten hunne meening desaan gaande uiteen en wij hooren achtereenvolgens Mtrs Wildiers, Vlietinck, Van den Branden, Elebaers, Victor, Lambrechts, Zech, Fernand Van de Vorst, Stryckers, Roelens, Lagrou, Herman De Jongh, enz.

Het besluit van deze bespreking was dat een van de onderteekenaars van de aanklacht verklaarde misleid te zijn geworden en zijn handteeken te zullen terugtrekken.

Voor het overige werd met eenparigheid van al de aanwezigen de hiernavolgende motie aangenomen. Enkel de aanwezige leden van den Tuchtraad moesten zich natuurlijk onthouden.

Het was een uitstekende vergadering die in het teeken stond der Vlaamsche waardigheid en der innige confraterniteit.

* * *

DAGORDE

De Vlaamsche Conferentie der Balie van Antwerpen vergaderd op Donderdag 1 Juni ; Na verschillende harer leden gehoord te hebben in hunne uiteenzettingen ;

Overwegende dat vóór enkele dagen in verschillende bladen van Antwerpen onder sensationele hoofding de tekst gepubliceerd werd van een schrijven uitgaande van 26 confraters op de 340 Antwerpse advocaten en gericht aan den Tuchtraad der Balie met het doel dezen te verzoeken Mter Jan Timmermans aan te klagen bij het Parket-Generaal ;

dat ditzelfde bericht wereldkundig gemaakt werd door de uitzending van het Nationaal Radio-Instituut ;

dat, hoezeer de Vlaamsche Conferentie ook gehecht is aan de zoo breed mogelijke vrijheid van denken en handelen voor de leden der balie, voornamelijk daar waar het politieke overtuigingen betreft, zij nochtans niet kan geroepen zijn op welkdanige wijze hare meening uit te drukken aangaande den grond der beschuldiging die tegen confrater Mter Timmermans uitgebracht werd ;

dat echter de wijze waarop deze aanklacht is geschied zoozeer afwijkt van de tradities in eere aan de balie en dat zij belangrijke beroepsbelangen op zoo ernstige wijze schaadt, dat de Vlaamsche Conferentie het zich als plicht acht te verklaren dat zij de handelwijze der confraters-onderteekenaars van de aanklacht ten eerste betreurt ;

dat het steeds als beginsel heeft gegolden aan de balie dat alle betwistingen tusschen advocaten en alle klachten, waarbij de tusschenkomst van den Tuchtraad werd vereischt, ten strengste geheim bleven, daar de waardigheid van de Orde vergt dat dergelijke betwistingen den kring der beroepsgeenooten niet zouden te buiten gaan ;

dat dit beginsel met meer strengheid dan ooit dient gehandhaafd daar waar het een aanklacht van politieke aard betreft die, in deze tijden van opgezwepte politieke hartstochten, zoo licht aanleiding kan geven tot

misverstanden of misbruiken welke den betrokken confrater de grootste moreele en materiele schade kunnen berokkenen en tevens ten eerste de goede faam van de Orde zelf in het gedrang kunnen brengen ;

dat de aanklacht tegen Mter Jan Timmermans uitsluitend steunt op een verslag van een lokaal politiek dagblad en dat de onderteekenaars van de klacht zonder eenig onderzoek omtrent de waarde en de waarachtigheid van dit verslag, niet slechts hunne klacht hebben opgesteld, — wat misschien begrijpelijk zou geweest zijn, in het belang van een onpartijdig onderzoek ; — doch dat ze toegelaten hebben dat er aan deze klacht een geweldige publiciteit werd gegeven welke door iedereen, die gehecht is aan de tradities van onze Orde, voor wie de confraterniteit geen ijdel woord is en die de onpartijdige gerechtigheid tracht te dienen, onvoorwaardelijk dient afgekeurd ;

dat verder de klacht in kwestie geenszins gericht is aan de Heeren Stafhouder en Leden van den Tuchtraad der Balie, ten einde aan dit rechtscollege, dat de eigen jurisdictie der advocaten vormt, te vragen over het geval een onderzoek in te stellen, doch dat de onderteekenaars der klacht den Tuchtraad aanzaken eenvoudig Mter Timmermans als meeneedige aan te klagen bij het Parket-Generaal ;

dat deze handelwijze volledig indruischt tegen de professionele gebruiken, dat ze onbetwistbaar een aanslag vormt op het gezag van den Tuchtraad zelf en volkomen te kort komt aan den eerbied dien de advocaten aan hun Tuchtraad verschuldigd zijn ;

dat inderdaad de Tuchtraad der Balie een rechtsprekend lichaam is en het steeds een der heiligste voorrechten geweest is van de advocaten door hun gelijken te worden beoordeeld ;

dat de onderteekenaars van de klacht dit voorrecht volledig miskennen, dat ze het gezag van den Tuchtraad aantasten en dit wettelijk ingesteld lichaam vernederen door zijn rol te beperken, tot het eenvoudig overbrengen van klachten aan het Parket-Generaal ;

dat de Vlaamsche Conferentie in haar innige gehechtheid aan de voorrechten en de tradities der balie in haar diepen eerbied voor de waardigheid van den Tuchtraad, als plicht heeft verzet aan te tekenen tegen alle pogingen die voor gevolg zouden hebben onze privileges te krenken en het gezag van den Tuchtraad te ondermijnen ;

Besluit :

dat het ten eerste betreurenswaardig is dat aan het bewust schrijven van 26 confraters door middel van de pers en van de radio-uitzending, een publiciteit is gegeven die ten eerste onconfraternel is en tevens van aard om de waardigheid van de Balie in het gedrang te brengen ;

keurt het ten stelligste af dat enkele confraters gemeend hebben voor een klacht gericht tegen een hunner zich niet te moeten wenden tot den Tuchtraad als rechtsprekend lichaam, doch den Tuchtraad te mogen aanzaken afstand te doen van zijn rechtsprekend gezag en een confrater aan te klagen bij het Parket-Generaal ;

Spreekt haar volste vertrouwen uit in de wijsheid en het gerechtigheidsgevoel van den Tuchtraad om aan het verzoek tot neerlegging eener klacht bij het Parket-Generaal geen gevolg te geven, doch integendeel de noodige onderzoeksmaatregelen te nemen om de verantwoordelijkheid vast te stellen voor de sensationele verspreiding gegeven door pers en radio aan het schrijven dat de klacht bevat ;

beslist dat een afschrift van tegenwoordige dagorde aan den Tuchtraad der Balie zal worden overgemaakt.

Uit de Pers

De « Nieuwe Rotterdamse Courant » van 26 dezer deelt hieronderstaand bericht mede betreffende de werkzaamheden van de

ACADEMIE

voor Internationaal Recht

Verschenen is het rapport van het curatorium der Academie voor Int. Recht over de werkzaamheden der Academie in het afgelopen jaar. Het geheele aantal lessen bedroeg 150. Het onderwijs is gegeven door 26 deskundigen, hoogleraren of oud-hoogleraren, hoogge magistralen en rechtsgeleerden, geschied- en letterkundigen, behorende tot 13 verschillende landen. Ongeveer 400 toehoorders hebben het onderwijs gevolgd. Zij behoorden tot 35 verschillende nationaliteiten.

Ook dit jaar hebben de resultaten van de werkzaamheid der Academie ten volle aan de verwachtingen harer grondleggers beantwoord. Bewezen is, dat een gemeenschappelijke poging tot verbreiding en ontwikkeling van het internationale recht kan slagen en dat de hoop, om aldus te geraken tot een internationale geestesrichting geen hersenschim is. Het succes van de eerste 10 cursussen heeft bewezen, dat de Academie staat mag maken op het vertrouwen der regeeringen, de medewerking der deskundigen op het gebied van

het internationaal recht en op de aanwezigheid van een steeds grooter aantal toehoorders.

Het programma voor den cursus 1933 (3 Juli-26 Augustus) is tevens verschenen. De cursus is weder verdeeld in twee perioden, n.l. van 3-28 Juli en 31 Juli-26 Augustus.

Eerste periode : « De crisis in de internationale organisatie aan het eind der middeleeuwen » (5 lessen), prof. M. Zimmermann, hoogleraar aan de universiteit te Brno en aan de vrije school voor politieke wetenschappen te Praag ; « Algemeene regels van het vredesrecht », (16 lessen) prof. G. Scelle, hoogleraar aan de hoogeschoolen van Dijon en Genève, buitengewoon lid van het Instituut voor Internationaal Recht ; « Het conflict tusschen de rechterlijke-bevoegdheidswetten », (5 lessen) H. C. Guérin, iecior in vergelijkend recht aan de universiteit te Cambridge ; « De competenties inzake internationaal privaatrecht sedert het einde van den wereldoorlog », (5 lessen) M. Straznicki, oud-gezant van Zuidslavië te 's-Gravenhage, oud-hoogleraar aan de universiteit van Zagreb ; « Het Fransche mandaat in Syrië en den Libanon », (5 lessen), C. Cardahi, president van het Hof van Cassatie in den Libanon, hoogleraar aan de Fransche rechtsschool te Beyrouth ; « De sociologische en psychologische grondslagen van het internationaal recht », (5 lessen), D. Schindler, hoogleraar aan de universiteit van Zürich ; « De pers en de internationale politieke betrekkingen » (5 lessen), O. Butter, doctor in de letteren, consul-generaal van Tsjecho-Slowakije te Parijs ; « Het constitutioneel recht en de organisatie van den vrede » (5 lessen), E. M. Guetzevitch, hoogleraar aan het Instituut van hooge internationale studien van de Parijsche universiteit, secretaris-generaal van het Int. Instituut voor publiek recht ; « De interpretatie van internationale verdragen volgens de Britsche jurisprudentie » (5 lessen), A. D. MacNair, lector in internationaal publiek recht aan de universiteit van Cambridge ; « De regels van het burgerlijk recht, van toepassing op de internationale betrekkingen » (bijdrage tot de studie van de algemeene beginselen van het recht, bedoeld in het statuut van het Permanente Hof van Internationale Justitie) (5 lessen), G. Ripert, hoogleraar aan de rechtsfaculteit aan de universiteit van Parijs ; « De leer der Erkenning in het internationaal recht en haar jongste ontwikkeling » (5 lessen), Sir John Fischer Williams, buitengewoon lid van het Instituut voor internationaal recht ; « Het Permanente Hof van Internationale Justitie als beroepsinstantie » (5 lessen), S. Rundstein, advocaat bij het Hof, juridisch adviseur aan het ministerie van buitenlandsche zaken in Polen.

Tweede periode : « De Spaansche publicisten van de 16e eeuw en de moderne school van het internationaal recht » (in 't bijzonder het werk van Suarez) (5 lessen), C. B. Trelles, hoogleraar aan de universiteit te Valladolid, buitengewoon lid van het Instituut voor internationaal recht ; « Algemeene regels van het vredesrecht » (16 lessen), G. Salvioni, gewoon hoogleraar aan de universiteit te Pisa, buitengewoon lid van het Instituut van internationaal recht ; « De theorie der verkregen rechten » (5 lessen), P. Arminjon, oud-rechter bij de gemengde rechtbanken van Egypte, honorair hoogleraar aan de Koninklijke rechtsfaculteit van Cairo en aan de rechtsfaculteit van Genève, buitengewoon lid van het Instituut voor internationaal recht ; « Het internationaal statuut der vaderlandsluizen » (5 lessen), M. Vichniac, oud-hoogleraar aan het Paedagogisch Instituut van Moskou, hoogleraar aan de rechtsfaculteit bij het Instituut voor Slavische studien te Parijs ; « De toestand der vreemdelingen in de Turksche Republiek » (5 lessen), A. Rechid, hoogleraar aan de rechtsfaculteit van de universiteit van Stamboul, aan de Oorlogs- en Marine-academie van de Turksche Republiek ; « Het probleem van de rechtspersonen in het internationaal privaatrecht » (4 lessen), C. Ruhland, hoogleraar aan de Universiteit van Kiel ; « De internationale verdediging van de individuele vrijheid en zedelijkheid » (5 lessen), C. Vitta, hoogleraar aan de universiteit van Turijn ; « Algemeene beginselen van het internationaal rivierenrecht » (5 lessen), B. Winiarski, hoogleraar aan de universiteit van Poznan, buitengewoon lid van het Instituut voor Internationaal Recht ; « De goudclausule in de internationale overeenkomsten » (5 lessen), A. Nussbaum, hoogleraar aan de Universiteit te Berlijn ; « De meesters van de Italiaansche rechtsschool in de 19e eeuw », (3 lessen), E. Catellani, senator van het Koninkrijk Italië, hoogleraar aan de universiteit te Padua ; « De internationale servituten » (5 lessen), mej. H. Dwight Reid, hooglerares in de politieke wetenschap en de diplomatieke geschiedenis aan de universiteit van Buffalo ; « De methodiek van het internationaal publiek recht » (3 lessen), F. Castberg, hoogleraar aan de universiteit van Oslo ; « De procesregels voor de internationale rechtspraakcolleges » (5 lessen), V. Bruns, hoogleraar aan de universiteit van Berlijn, directeur van het Instituut voor het buitenlandsch publiek recht en het internationaal recht ; « Het internationaal regiem van de zee-engten » (5 lessen), C. E. Hill, hoogleraar aan de George Washington-universiteit te Washington.